

Talouden tasapainottamisohjelma 2020-2022

269/02.00/2020

Kaupunginhallitus 30.03.2020 § 42

**Valmistelija
Esittelijä**

Talouspäällikkö Petra Palmroos, puh. 040 839 7170
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Kuntalain 110 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden suunnitelmakauden kuluessa. Taloussuunnitelmassa päätetään yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla edellisten tilikausien alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kaupungin taloudellinen tilanne on heikentynyt merkittävästi kahden viime vuoden aikana. Vuosikate on heikentynyt tasaisesti vuodesta 2016 lähtien. Vuonna 2016 vuosikate oli 6 723 000 euroa ja vuoden 2019 tilinpäätös osoittaa -418 000 euron negatiivista vuosikatetta. Syksyn 2019 aikana kaupungin toiminnoissa voitiin todeta suuria ylityksiä. Kaupungin tulopohjan kehitys ei ole kyennyt vastaamaan kaupungissa usean vuoden kuluessa tapahtuneeseen kustannuskehitykseen. Kaupungin tulos on ollut kaksi vuotta peräkkäin negatiivinen, vuonna 2018 tulos oli -1,9 miljoonaa euroa ja vuonna 2019 se oli -5,4 miljoonaa euroa.

Kaupunki on kipeästi kiinteistöinvestointien tarpeessa. Kaupungilla on lähivuosina tarve ottaa uusia pitkäaikaisia lainoja. Kaupungin lainakanta 31.12.2019 oli 44 959 000 euroa (2 967 euroa asukasta kohden). Vuoden 2019 tilinpäätöksessä kaupungin suhteellinen velkaantuneisuusaste (52,5 %) täytti kriisikuntakriteerin, kuten myös negatiivinen vuosikate.

Tavoitteena on saada kaupungin talous tasapainoon niin, että vuosikate on sellainen, että kaupunki voi jatkossa omarahoittaa harjoittamansa toiminnan sekä osoittaa positiivista tulosta suunnitelman mukaisten poistojen jälkeen (noin 5 miljoonaa euroa vuodessa).

Syksyn 2019 aikana käynnistettiin työ sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimenpiteiden toteuttamiseksi kaupungin talouden saamiseksi tasapainoon tulevien toimintavuosien aikana. Kaupunginhallituksen 9.9.2019 pidetyssä kokouksessa päätettiin kaupungin sisäisistä lyhyen aikavälin toimenpiteistä vuoden 2019 alijäämän minimoimiseksi. Pitkän aikavälin toimenpiteitä on suunniteltu syksyn 2019 aikana sekä kunkin osaston sisällä että yhteistyössä Kuntamaiseman kanssa. Kuntamaisema on tehnyt taloudellisen vertailuanalyysin kaupungin vuoden 2018 tilinpäätöslukujen pohjalta. Tämä selvitys on ollut

pohjana keskusteltaessa talouden tasapainottamisohjelman toimenpide-ehdotuksista. Valtuutetuille järjestettiin iltakoulu talouden tasapainottamisohjelmasta 27.2.2020.

Ehdotus talouden tasapainottamisohjelmaksi sisältää kaikkia osastoja ja toimialoja koskevia toimenpiteitä. Kokonaisvaikutuksen kaupungin vuotuisiin käyttötalouden nettokustannuksiin arvioidaan olevan: 334 200 euroa vuonna 2020, 2 025 200 euroa vuonna 2021 ja 2 532 200 euroa vuonna 2022.

Suomen kuntien talouteen kohdistuu tällä hetkellä suurta epävarmuutta ja kovaa painetta sopeuttaa toiminta vallitseviin olosuhteisiin. Yhteiskunnan demografiset muutokset, kuntalaisten määrä, tuloverokehitys ja maailmantalouden poikkeuksellinen tilanne ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat suoraan kaupungin taloudellisiin edellytyksiin. Nykytiedon valossa on erittäin todennäköistä, että kaupunki joutuu ryhtymään lisätoimiin sopeutuakseen rahoituksen muutoksiin ja toiminnan kustannusten nousuun.

Työ talouden tasapainottamiseksi jatkuu keväällä 2020. Sitä tehdään osittain organisaation sisäisesti, mutta myös yhteistyössä Sipoon kaupungista, Mustasaaren kunnasta, Pietarsaaren kaupungista, Raaseporin kaupungista, Porvoon kaupungista ja Sipoon kunnasta muodostuvan verkoston kanssa. Sipoon kunta on tehnyt aloitteen kuntien/kaupunkien välisen yhteisen kustannusvertailun kokoamisesta ja tekemisestä pohjaksi tuleville sopeuttamistoimenpide-ehdotuksille.

Ehdotus talouden tasapainottamisohjelmaksi on esitelty kaupungin yhteistyötoimikunnan jäsenille.

Liite

- 1 Talouden tasapainottamisohjelma, yhteenveto
- 2 Talouden tasapainottamisohjelman toimenpiteet

Ehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee ehdotuksen talouden tasapainottamisohjelmaksi tiedoksi ja palauttaa asian lausuntojen pyytämiseksi ohjelmasta kiireellisessä järjestyksessä kaupungin lautakunnilta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Lopullisen päätöksen jälkeen kaikki lautakunnat ja jaostot, johtoryhmä
